

ПРОЕКТ
Вноситься народними
депутатами України

Власенко С.В. (посв. 223)
Подоляк І.І. (посв. №314)
Березюком О.Р. (посв. №155)
Медуницею О.В. (посв. №355)
Хмільом М.М. (посв. №042)
Юринець О.В. (посв. №315)
Пацканом В.В. (посв. №102)
Курило В.С. (посв. №311)
Чумаком В.В.
Поповим І.В. (посв. №192)
Матвійчуком Е.Л. (посв. №331)
Сольваром Р.М. (посв. №295)
Заліщук С.П. (посв. №082)
Новак Н.В. (посв. №080)
Соболевим С.В. (посв. №212)
Мірошніченко Ю.Р. (посв. №404)
Павленко Ю.О. (посв. №183)

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ»

Розділ І.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Мета Закону

Цей Закон визначає правовий статус, порядок створення, організації діяльності, припинення повноважень і ліквідації органів самоорганізації населення.

Стаття 2. Основні терміни, використані в цьому Законі

Основні терміни, використані в цьому Законі, мають таке значення:

органи самоорганізації населення – представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для виконання функцій, передбачених цим Законом;

члени територіальної громади – громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці та вимушені переселенці, які зареєстровані у встановленому законом порядку та на законних підставах проживають на території села, селища, міста;

мікрोगромада – частина членів територіальної громади, які об'єднані компактним проживанням на законних підставах на частині території міста, села, селища (мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку (кількох будинків), гуртожитку (кількох гуртожитків) чи інших дрібніших територій) або території села (кількох сіл, селища, району в місті, якщо вони не є адміністративними центрами місцевих рад), та відносною спільністю соціальних, культурних, побутових й інших потреб та інтересів;

територія мікрोगромади – частина території територіальної громади в межах якої ініціюється створення органу самоорганізації населення або орган здійснює свою

діяльність;

член мікрогромади – член територіальної громади, який проживає на території мікрогромади;

загальні збори – зібрання членів мікрогромади для вирішення питань місцевого значення, передбачених цим Законом;

конференція – зібрання представників членів мікрогромади, уповноважених представляти інтереси інших членів відповідної території на підставі рішень загальних зборів, що проводилися в межах дрібніших складових територій, для вирішення питань місцевого значення, передбачених цим Законом;

загальний склад органу самоорганізації населення – кількісний склад органу самоорганізації населення, визначений загальними зборами (конференцією);

питання місцевого значення – питання, які пов'язані з життєдіяльністю людей та розвитком територіальної громади, що впливають із колективних інтересів жителів – членів цієї територіальної громади, віднесені Конституцією та законами України до предметів відання місцевого самоврядування, а також інші питання, які не належать до виключної компетенції органів державної влади України;

уповноважені – особи, уповноважені учасниками загальних зборів (конференції) представляти їх інтереси у відповідній сільській, селищній, міській або районній у місті (у разі її створення) раді під час надання дозволу на створення органу самоорганізації населення, та у виконавчому органі відповідної ради у процесі легалізації органу самоорганізації населення;

територія діяльності органу самоорганізації населення – частина території села, селища, міста або територія села, селища, які не є адміністративними центрами місцевих рад, в межах якої утворюється та здійснює свою діяльність орган самоорганізації населення;

власні повноваження органу самоорганізації населення – повноваження органу самоорганізації населення, які визначені загальними зборами (конференцією) при його створенні та в подальшому у межах, визначених цим Законом;

делеговані повноваження органу самоорганізації населення – повноваження сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради та виконавчих органів, якими відповідна рада може додатково наділити орган самоорганізації населення у разі набуття ним статусу юридичної особи.

Стаття 3. Правовий статус органу самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення є представницькими органами мікрогромади та складовою системи місцевого самоврядування.

Органи самоорганізації населення є однією з форм безпосереднього народовладдя та участі членів територіальних громад сіл, селищ, міст у вирішенні питань місцевого значення.

2. Органами самоорганізації населення є будинкові, вуличні, квартальні комітети, комітети мікрорайонів, житлових комплексів, комітети села (сіл), селища, району у місті (які не є адміністративними центрами місцевих рад), а також інші органи самоорганізації населення, створені за територіальною ознакою.

3. Основними функціями органів самоорганізації населення є:

1) створення умов для участі членів відповідної мікрогромади у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції та законів України;

2) представлення та відстоювання інтересів мікрогромад та окремих їх членів у

взаємовідносинах із органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами, а також суб'єктами господарювання;

3) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб членів мікротропад шляхом надання та сприяння у наданні їм відповідних послуг;

4) участь у формуванні та реалізації програм соціально-економічного і культурного розвитку території діяльності органу самоорганізації населення та інших місцевих програм.

4. Органи самоорганізації населення здійснюють власну діяльність на неприбутковій основі.

Стаття 4. Законодавство про органи самоорганізації населення

1. Правовий статус органів самоорганізації населення визначається Конституцією України, Європейською хартією місцевого самоврядування, цим Законом, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

2. Органи самоорганізації населення діють на підставі Конституції України, цього та інших законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади (а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та рішень Ради міністрів Автономної Республіки Крим), рішень відповідних органів місцевого самоврядування, рішень місцевого референдуму, статутів територіальних громад, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, виданих у межах своїх повноважень, Положення про орган самоорганізації населення, рішень загальних зборів (конференцій), договорів органів самоорганізації населення з відповідними місцевими радами та їх виконавчими органами.

Стаття 5. Особливості повноважень районної у місті (у разі її створення) ради по відношенню до органів самоорганізації населення

1. Районна у місті (у разі її створення) рада може вирішувати питання щодо створення, сприяння діяльності та ліквідації органів самоорганізації населення лише за умови наділення її міською радою відповідними повноваженнями та в межах цих повноважень.

2. Прийняття міською радою рішення про нестворення районної у місті ради, яка надала раніше дозвіл на створення органу самоорганізації населення, не може бути підставою для ліквідації цього органу, переобрання його персонального складу, позбавлення чи обмеження власних або делегованих повноважень.

3. У разі нестворення районної у місті ради, яка раніше надала дозвіл на створення органу самоорганізації населення, або у разі ненаділення районної у місті ради (у разі її створення) повноваженнями щодо органів самоорганізації населення, будь-які подальші рішення щодо органів самоорганізації населення, у тому числі щодо внесення змін до раніше прийнятих рішень районної у місті ради, приймаються відповідною міською радою.

4. Орган самоорганізації населення, створений за дозволом районної у місті ради, керується у своїй діяльності також рішеннями міської ради та її виконавчого комітету.

Стаття 6. Принципи організації та діяльності органу самоорганізації населення

Організація та діяльність органу самоорганізації населення ґрунтуються на

принципах:

- 1) верховенства права;
- 2) законності;
- 3) гласності, публічності та відкритості;
- 4) ініціативи членів мікрогромади щодо утворення органу самоорганізації населення;
- 5) добровільності при створенні та при прийнятті повноважень, делегованих сільською, селищною, міською, районною в місті (у разі її створення) радою;
- 6) територіальності;
- 7) виборності;
- 8) політичної нейтральності та неупередженості;
- 9) підзвітності, підконтрольності та відповідальності перед відповідними радами у частині реалізації органами самоорганізації населення делегованих їм повноважень, використання коштів місцевого бюджету та переданого їм майна, що належить до комунальної власності відповідної територіальної громади;
- 10) підзвітності, підконтрольності та відповідальності перед мікрогромадою, яка утворила та обрала орган самоорганізації населення;
- 11) фінансової та організаційної самостійності;
- 12) безпосередньої участі мікрогромади та її членів у вирішенні питань місцевого значення;
- 13) узгодження інтересів мікрогромади та територіальної громади села, селища, міста, або декількох сіл та селищ (у разі входження до складу відповідної сільської чи селищної ради декількох населених пунктів);
- 14) захисту прав та законних інтересів членів мікрогромади, задоволення їх соціальних потреб;
- 15) плановості діяльності;
- 16) колегіальності у прийнятті рішень.

Стаття 7. Право жителів обирати та бути обраними до складу органу самоорганізації населення

1. Обирати та бути обраними до складу органу самоорганізації населення в порядку, визначеному цим Законом, можуть члени мікрогромади, які на законних підставах проживають на відповідній території, досягли на день проведення загальних зборів (конференції) вісімнадцятирічного віку та не визнані судом недієздатними.

2. До складу органу самоорганізації населення не може бути обрана особа, яка має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку.

3. Забороняються будь-які обмеження прав членів мікрогромади на участь у створенні та діяльності відповідного органу самоорганізації населення залежно від їх раси, кольору шкіри, релігійних та інших переконань, політичних уподобань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, мовних або інших ознак.

Стаття 8. Територія діяльності органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення створюється за територіальною ознакою.
2. Територією діяльності органу самоорганізації населення може бути територія села

(сіл), селища, району у місті (які не є адміністративними центрами місцевих рад) або частина території села, селища, міста, у межах якої проживають члени мікрогромади, що обрали цей орган.

3. Цим Законом передбачено чотири територіальні рівні органів самоорганізації населення:

- комітети села (сіл), селища, району у місті, які не є адміністративними центрами місцевих рад;
- комітети мікрорайонів та житлових комплексів;
- вуличні, квартальні та інші комітети, створені за територіальною ознакою;
- будинкові комітети.

4. Територія діяльності органу самоорганізації населення визначається рішенням відповідної ради під час надання дозволу на його створення, виходячи із рішення загальних зборів (конференції) про створення органу самоорганізації населення:

а) комітету села (сіл), селища, району у місті – в межах території села (сіл), селища, району у місті (які не є адміністративними центрами місцевих рад);

б) комітету мікрорайону, житлового комплексу – в межах території окремого мікрорайону або житлового комплексу;

в) вуличного, квартального та іншого комітету, створеного за територіальною ознакою – в межах території кварталу, кількох, однієї або частини вулиці з прилеглими провулками;

г) будинкового комітету – в межах житлового будинку (кількох будинків), гуртожитку (кількох гуртожитків), незалежно від їх приналежності та форми власності.

5. Забороняється створення на одній території двох і більше органів самоорганізації населення однакового територіального рівня.

6. Забороняється створення органів самоорганізації населення на території підрозділів та частин Збройних Сил України, інших військових формувань та установ виконання покарань.

7. Будь-які зміни території діяльності органу самоорганізації населення (шляхом приєднання, поділу) можуть бути здійснені відповідною радою за ініціативою загальних зборів (конференції) членів мікрогромади, які проживають на територіях, що зачіпають вказані зміни.

У разі ініціювання поділу території діяльності органу самоорганізації населення на дві або більше частини, на яких утворюються органи самоорганізації населення аналогічного рівня, рішення щодо роз'єднання приймається на загальних зборах (конференції) об'єднаної мікрогромади з наступним прийняттям рішення кожної з мікрогромад, яка відділяється, щодо утворення органів самоорганізації населення в межах іншої території.

У разі ініціювання приєднання території діяльності одного органу самоорганізації населення до території діяльності іншого вже створеного органу самоорганізації населення або органу, який створюється, рішення про приєднання приймається окремо загальними зборами (конференціями) членів відповідних мікрогромад.

У разі ініціювання приєднання до території діяльності органу самоорганізації населення іншої території, де створення органу самоорганізації відповідного рівня ще не розпочато, рішення про приєднання цієї території приймається об'єднаними загальними зборами (конференцією) членів мікрогромади, до якої ініціюється приєднання нової території, за участю членів мікрогромади, що мешкають на території, яка приєднується.

Рішення загальних зборів (конференцій) щодо поділу або приєднання територій діяльності органу самоорганізації населення підлягають затвердженню відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою, шляхом внесення змін до рішення (рішень), яким (якими) надавався дозвіл на створення відповідного (відповідних) органу (органів) самоорганізації населення.

8. Органи самоорганізації населення різних територіальних рівнів, що діють на одній території, можуть укласти між собою двосторонні або багатосторонні договори щодо узгодження своїх дій при реалізації своїх повноважень.

9. Органи самоорганізації населення можуть об'єднуватись на добровільних засадах в асоціації з метою захисту своїх прав, обміну досвідом, розвитку контактів (у тому числі міжнародних) тощо, а також для спільного вирішення питань, пов'язаних з інтересами відповідних мікроромад.

Розділ II.

ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 9. Порядок створення органу самоорганізації населення

1. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради можуть звернутися загальні збори (конференція).

2. Загальні збори (конференція) є правомочними, якщо в них брало участь (було представлено) більше половини членів відповідної мікроромади, які мають право голосу.

3. Ініціатором проведення загальних зборів (конференції) можуть бути:

- сільський, селищний, міський голова;
- ініціативна група членів мікроромади зі створення органу самоорганізації населення (далі – ініціативна група) у складі не менше десяти осіб (у разі скликання загальних зборів у межах села, селища, району в місті, мікрорайону чи житлового комплексу), або не менше трьох осіб (у разі скликання загальних зборів в межах території кварталу, кількох, однієї або частини вулиці з прилеглими провулками, житлового будинку (кількох будинків), гуртожитку (гуртожитків), що на законних підставах проживають на відповідній території та мають право голосу.

Виконавчий комітет відповідної ради на вимогу ініціативної групи зобов'язаний надати їй інформацію про чисельність членів відповідної мікроромади, що мешкають у межах визначеної ініціативною групою території, які мають право голосу.

Ініціативна група не пізніше ніж у тижневий термін до запланованої дати проведення загальних зборів (конференції) в повідомному порядку інформує про це відповідну сільську, селищну, міську, районну у місті (у разі її створення) раду.

У повідомленні про скликання загальних зборів (конференції), де планується розглянути питання про створення органу самоорганізації населення, має бути зазначена така інформація:

- 1) дата та час проведення загальних зборів (конференції);
- 2) місце проведення загальних зборів (конференції);
- 3) територія, в межах якої передбачається створити орган самоорганізації населення;
- 4) кількість делегатів, які мають бути обрані від менших територій, розрахована за встановленою квотою (у разі проведення конференції).

Інформація, яка міститься у повідомленні, має бути засвідчена власними підписами

членів ініціативної групи з обов'язковою вказівкою їх прізвища, ім'я, по батькові, домашньої адреси та контактного телефону (за його наявності).

4. Порядок скликання і проведення загальних зборів (конференції) визначається цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

5. Організаційно-технічне забезпечення проведення загальних зборів (конференції) здійснюють члени ініціативної групи або за їх клопотанням – виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради.

6. Відкриває загальні збори (конференцію) представник ініціативної групи, після чого загальні збори (конференція) обирають робочі органи загальних зборів (конференції): головуєчого та секретаря, лічильну (виборчу) комісію тощо.

7. Загальні збори (конференція) вирішують такі питання:

а) прийняття рішення про створення органу самоорганізації населення та визначення його назви;

б) визначення території, в межах якої здійснює свої повноваження орган самоорганізації населення;

в) визначення основних напрямків діяльності органу самоорганізації населення;

г) визначення обсягу власних повноважень органу самоорганізації населення в межах, визначених цим Законом;

г) визначення кількісного складу органу самоорганізації населення;

д) обрання персонального складу органу самоорганізації населення;

е) обрання уповноважених;

е) визначення кількісного складу ревізійної комісії органу самоорганізації населення та обрання її персонального складу;

ж) визначення способу легалізації органу самоорганізації населення;

і) затвердження Положення про орган самоорганізації населення;

і) прийняття клопотання (заяви) перед відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою про надання згоди на створення органу самоорганізації населення.

8. Рішення загальних зборів (конференції) приймається більшістю голосів зареєстрованих на них учасників, які мають право вирішального голосу, відкритим або таємним голосуванням. Форма голосування визначається учасниками загальних зборів (конференції), якщо інше не передбачено Законом.

9. Уповноважені подають до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради заяву про створення органу самоорганізації населення, протокол загальних зборів (конференції) про створення органу самоорганізації населення, а також список учасників загальних зборів (конференції) із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові, дати народження, серії і номера паспорту громадянина України або іншого паспортного документа, домашньої адреси із зазначенням номера телефону (за умови його наявності) та особистого підпису кожного учасника загальних зборів (конференції).

Список реєстрації учасників загальних зборів (конференції) має містити посилання на згоду учасників на розголошення персональних даних про них (прізвища, імені, по батькові, дати народження, серії і номера паспорту або іншого документу, що посвідчує особу, домашньої адреси та номера телефону).

10. Одночасно уповноважені подають до виконавчого комітету відповідної ради документи згідно з частиною третьою статті 14 цього Закону для проведення перевірки

відомостей, що містяться у поданих документах та легалізації в обраний спосіб органу самоорганізації населення.

Стаття 10. Порядок обрання органу самоорганізації населення

1. Загальний склад органу самоорганізації населення визначається загальними зборами (конференцією).

2. Персональний склад органу самоорганізації населення обирається загальними зборами (конференцією) на основі загального, рівного виборчого права шляхом таємного або відкритого голосування учасників загальних зборів (конференції) з правом вирішального голосу.

3. Рішення про проведення таємного або відкритого голосування при виборах персонального складу органу самоорганізації населення приймається загальними зборами (конференцією).

4. Орган самоорганізації населення обирається у складі голови, заступника (заступників) голови, секретаря та інших членів цього органу.

Обраними до складу органу самоорганізації населення вважаються особи, які одержали більшість голосів учасників загальних зборів (конференції) порівняно з іншими кандидатами у межах визначеного загального складу органу.

5. Переобрання органу самоорганізації населення, відкликання, обрання окремих його членів замість вибулих чи зміна загального складу органу самоорганізації населення здійснюється загальними зборами (конференцією) в порядку, встановленому цим Законом із обов'язковим інформуванням у тижневий термін у повідомному порядку про цей захід відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради.

Стаття 11. Положення про орган самоорганізації населення

1. Положення про орган самоорганізації населення (далі – Положення) затверджують загальні збори (конференція).

2. У Положенні зазначаються:

- 1) назва та місцезнаходження органу самоорганізації населення;
- 2) основні завдання та напрями діяльності органу самоорганізації населення;
- 3) власні повноваження органу самоорганізації населення;
- 4) територія, в межах якої діє орган самоорганізації населення;
- 5) права та обов'язки органу самоорганізації населення та його членів;
- 6) строк повноважень персонального складу органу самоорганізації населення;
- 7) порядок дострокового припинення повноважень членів органу самоорганізації населення;
- 8) порядок використання коштів та іншого майна, порядок звітності;
- 9) порядок ліквідації органу самоорганізації населення;
- 10) інші питання, пов'язані з діяльністю органу самоорганізації населення.

3. Контроль за додержанням органом самоорганізації населення Положення покладається на відповідну місцеву раду та її виконавчий орган, який здійснив реєстрацію органу самоорганізації населення.

Стаття 12. Порядок надання дозволу на створення органу самоорганізації

населення

1. Дозвіл на створення органу самоорганізації населення надається сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою.

2. Питання про створення органу самоорганізації населення, внесені на розгляд сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, розглядається в обов'язковому порядку на найближчому засіданні відповідної ради за участю уповноважених.

3. У рішенні ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення повинні бути обов'язково визначені його назва та територія, в межах якої діятиме орган самоорганізації населення.

4. Рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення у десятиденний строк з моменту його ухвалення передається секретарем сільської, селищної, міської ради, заступником голови районної у місті (у разі її створення) ради до її виконавчого комітету для легалізації органу самоорганізації населення та доводиться до відома жителів у встановленому порядку.

5. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада може відмовити у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення виключно за умов, якщо ініціювання створення органу самоорганізації населення було здійснено з порушенням вимог Конституції України, Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", цього Закону.

6. Рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про відмову у наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення може бути оскаржено до суду в установленому законом порядку.

Стаття 13. Строк повноважень органу самоорганізації населення та його персонального складу

1. Орган самоорганізації населення створюється на необмежений строк. Рішення відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення не припиняється із завершенням терміну повноважень цієї ради.

2. Персональний склад органу самоорганізації населення обирається на строк, визначений Положенням про орган самоорганізації населення, але не більше ніж на строк повноважень місцевих рад. Строк повноважень персонального складу органу самоорганізації населення обчислюється з дня його обрання.

3. Не пізніше ніж за тридцять календарних днів до завершення строку повноважень персонального складу органу самоорганізації населення цей орган оголошує дату проведення загальних зборів (конференції), на яких повинно бути розглянуте питання про переобрання його персонального складу. Ці загальні збори (конференція) повинні бути проведені до завершення строку повноважень чинного складу органу самоорганізації населення.

Якщо у зазначений термін орган самоорганізації населення не оголосив про дату проведення загальних зборів (конференції) для переобрання його персонального складу, відповідні загальні збори (конференція) скликаються міським, сільським, селищним головою.

Стаття 14. Легалізація органу самоорганізації населення

1. Легалізація органу самоорганізації населення є обов'язковою і здійснюється шляхом його реєстрації або повідомлення про заснування.

У разі реєстрації орган самоорганізації населення набуває статусу юридичної особи, має печатку із власною назвою, штампи, бланки, поточний та інші рахунки в установах банків.

2. Реєстрація органу самоорганізації населення здійснюється виконавчим комітетом відповідної ради (далі – реєструючим органом).

Органи самоорганізації населення звільняються від сплати реєстраційного збору за проведення реєстрації та при внесенні змін до Положення.

3. Для реєстрації органу самоорганізації населення уповноважені особисто подають до реєструючого органу заяву за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України.

До заяви про реєстрацію органу самоорганізації населення додаються:

1) протокол загальних зборів (конференції) з рішеннями про утворення органу самоорганізації населення, про затвердження Положення, про визначення загального складу органу самоорганізації населення, про обрання його персонального складу та уповноважених;

2) Положення, затверджене загальними зборами (конференцією) – у двох примірниках;

3) персональний склад органу самоорганізації населення із зазначенням прізвища, імені та по батькові, дати народження, місця проживання та контактних телефонів (у разі наявності) його членів.

Копія рішення відповідної ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення подається реєструючому органу у порядку, передбаченому частиною четвертою статті 12 цього Закону.

4. Заява про реєстрацію органу самоорганізації населення розглядається реєструючим органом після прийняття радою рішення про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення, але не пізніше наступного засідання виконавчого комітету з дня отримання усіх необхідних документів відповідно до вимог цього Закону.

5. Реєструючий орган може проводити перевірку відомостей, що містяться в документах, поданих для реєстрації органу самоорганізації населення.

6. За результатами розгляду заяви реєструючим органом приймається рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації органу самоорганізації населення.

7. Виключною підставою для відмови в реєстрації може бути порушення під час проведення загальних зборів (конференції) та обранні персонального складу органу самоорганізації населення вимог Конституції України, Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

8. Реєструючий орган протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про реєстрацію або про відмову в реєстрації повідомляє про це уповноважених.

9. Рішення про відмову в реєстрації органу самоорганізації населення може бути оскаржено до суду в установленому законом порядку.

10. Загальні збори (конференція) можуть ухвалити рішення про зміну назви органу самоорганізації населення. Таке рішення загальних зборів (конференції) підлягає затвердженню відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою, шляхом внесення змін до рішення, яким надавався дозвіл на створення

відповідного органу самоорганізації населення.

11. У разі внесення змін до Положення до реєструючого органу у десятиденний строк подаються:

- а) заява, підписана головою органу самоорганізації населення;
- б) протокол загальних зборів (конференції) про затвердження змін до Положення;
- в) текст змін.

У разі внесення змін до Положення, які передбачають зміну назви та/або території діяльності органу самоорганізації населення, до реєструючого органу додатково подається копія рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, яким була надана згода на зміну назви та/або території діяльності органу самоорганізації населення. Копія відповідного рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради має бути надана органу самоорганізації населення секретарем сільської, селищної, міської, заступником голови районної у місті (у разі її створення) ради у десятиденний строк після його прийняття.

Про час і місце проведення загальних зборів (конференції), на яких планується розглянути питання про внесення змін до Положення, орган самоорганізації населення не пізніше ніж у тижневий термін до цієї дати зобов'язаний повідомити у письмовій формі відповідну сільську, селищну, міську, районну у місті (у разі її створення) раду.

12. Орган самоорганізації населення може легалізувати своє заснування шляхом письмового повідомлення виконавчого комітету відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради. До такого повідомлення додаються документи, передбачені частиною третьою цієї статті. У цьому разі Положення, затверджене загальними зборами (конференцією), подається в одному примірнику.

13. У разі ухвалення загальними зборами (конференцією) рішення про реєстрацію органу самоорганізації населення, раніше легалізованого шляхом повідомлення про заснування, повторне отримання дозволу на створення органу самоорганізації населення від сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради не потрібно. Реєстрація такого органу самоорганізації здійснюється за правилами, передбаченими цією статтею.

14. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради затверджує Методичні рекомендації щодо порядку здійснення легалізації органів самоорганізації населення, Типовий регламент їхньої діяльності, а також надає необхідну організаційну та правову допомогу органам самоорганізації населення у проведенні їх легалізації.

З метою надання методичної, інформаційної, правової та інших видів допомоги органам самоорганізації населення у процесі їх утворення та поточної діяльності в структурі виконавчих органів сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради може бути утворений спеціалізований підрозділ або призначена відповідальна особа.

Комунальні підприємства, установи та організації мають у сфері власної компетенції забезпечити надання органам самоорганізації населення безоплатної консультативної допомоги з питань їхньої діяльності.

15. Виконавчі комітети сільських, селищних і міських (в тому числі у містах із районним поділом) рад створюють єдиний Реєстр органів самоорганізації населення, який ведеться уповноваженим виконавчим органом відповідної ради. В Реєстр вносяться такі дані про легалізовані органи самоорганізації населення: повна та скорочена назва, дата утворення, спосіб легалізації, повноваження органу самоорганізації населення, територія, в межах якої діє орган самоорганізації населення, його персональний склад, дата внесення

змін до Положення.

Інформація про реєстрацію органу самоорганізації населення також вноситься реєструючим органом в Загальнодержавний реєстр органів самоорганізації населення, порядок ведення якого визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ III

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 15. Власні повноваження органу самоорганізації населення

1. За органом самоорганізації населення у межах території його діяльності відповідно до рішення загальних зборів (конференції) під час його створення та діяльності можуть бути закріплені такі його власні повноваження:

1) представляти інтереси мікрогромади у відповідній місцевій раді та її органах, в місцевих органах виконавчої влади;

2) сприяти додержанню Конституції та законів України, реалізації актів Президента України та органів виконавчої влади, рішень місцевих рад та їх виконавчих органів, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, рішень, прийнятих на місцевих референдумах;

3) вносити у встановленому порядку пропозиції до проектів місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку та проектів місцевих бюджетів з питань, що стосуються мікрогромади;

4) ініціювати добровільне об'єднання територіальних громад відповідно до положень Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»;

5) організувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, проведення робіт з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, вулиць, площ, парків, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, кімнат дитячої творчості, клубів за інтересами тощо; з цією метою можуть створюватися тимчасові або постійні бригади, використовуватися інші форми залучення населення;

6) організувати на добровільних засадах участь населення у здійсненні заходів щодо охорони пам'яток історії та культури, ліквідації наслідків стихійного лиха, будівництві і ремонті шляхів, тротуарів, комунальних мереж, об'єктів загального користування із дотриманням встановленого законодавством порядку проведення таких робіт;

7) здійснювати контроль за порядком формування тарифів на житлово-комунальні послуги, якістю та обсягами цих послуг, що надаються членам мікрогромад, за якістю та обсягами проведених ремонтних робіт у житлових будинках (гуртожитках); підписувати разом із представниками замовника житлово-комунальних послуг та ремонтних робіт акти передачі-прийому наданих членам мікрогромади житлово-комунальних послуг та виконаних ремонтних робіт;

8) надавати допомогу навчальним закладам, закладам та організаціям культури, фізичної культури і спорту у проведенні культурно-освітньої, спортивно-оздоровчої та виховної роботи серед населення, розвитку художньої творчості, фізичної культури і спорту; сприяти збереженню культурної спадщини, традицій народної культури, охороні пам'яток історії та культури, впровадженню нових обрядів;

9) організувати допомогу особам похилого віку, інвалідам, сім'ям загиблих воїнів та військовослужбовців, малозабезпеченим, безробітним та багатодітним сім'ям, а також самотнім громадянам, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування,

вносити пропозиції з цих питань до органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, установ, підприємств, організацій;

10) надавати необхідну допомогу органам пожежного нагляду у здійсненні протипожежних заходів, організувати вивчення населенням правил пожежної безпеки, сприяти здійсненню громадського контролю за додержанням вимог пожежної безпеки;

11) сприяти відповідно до законодавства правоохоронним органам у забезпеченні ними охорони громадського порядку;

12) виступати ініціатором проведення громадських слухань у порядку, передбаченому статутом відповідної територіальної громади;

13) розглядати звернення громадян, вести особистий прийом громадян;

14) сприяти депутатам відповідних місцевих рад в організації їх зустрічей з виборцями, прийому громадян та виконанні ними інших депутатських повноважень в мікрогромаді;

15) інформувати жителів про діяльність органу самоорганізації населення, організувати обговорення проектів його рішень з найважливіших питань;

16) організувати громадське обговорення питань, що стосуються поточних та перспективних планів розвитку мікрогромад, а також планів забудови відповідної території.

2. Орган самоорганізації населення набуває власних повноважень з дня його легалізації у порядку, встановленому статтею 14 цього Закону.

3. Якщо в процесі діяльності органу самоорганізації виникла потреба в розширенні або звуженні повноважень в межах обсягу, вказаного у частині першої цієї статті, загальні збори (конференція) можуть прийняти рішення про розширення або звуження його повноважень. У цьому разі відповідні зміни вносяться і до Положення в порядку, визначеному цим Законом.

4. Власні повноваження закріплюються за органом самоорганізації населення на необмежений строк. Орган самоорганізації населення не може бути позбавлений всіх або частини власних повноважень до його ліквідації в установленому законом порядку.

5. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада передає органу самоорганізації населення, легалізованому шляхом реєстрації, відповідні кошти, а також матеріально-технічні та інші ресурси, необхідні для реалізації власних повноважень, здійснює контроль за використанням переданих коштів та ресурсів.

Надання коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів органам самоорганізації населення здійснюється, як правило, через спеціальні місцеві цільові програми на підставі договору, який укладається між відповідною місцевою радою та органом самоорганізації населення.

Типовий договір про надання радою коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів органу самоорганізації населення затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Делегування сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою частини повноважень виконавчих органів органу самоорганізації населення

1. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада за власною ініціативою або ініціативою органу самоорганізації населення та за наявності згоди загальних зборів (конференції) може на підставі окремого договору додатково делегувати органу самоорганізації населення, легалізованому у порядку реєстрації, частину своїх

повноважень та повноважень виконавчих органів відповідної ради з одночасною передачею коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень, зокрема:

а) укладення договорів на виконання робіт по ремонту будинків (гуртожитків) та благоустрою території згідно з планом соціально-економічного та культурного розвитку села, селища, міста (району в місті) та використання фінансових ресурсів, виділених сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою для виконання цих повноважень;

б) організація культурних, спортивних, навчальних та масових заходів для населення відповідно до планів роботи з населенням на відповідній території, витрати на які передбачені у місцевих бюджетах;

в) надання допомоги громадянам похилого віку, інвалідам, сім'ям загиблих воїнів та військовослужбовців, малозабезпеченим, безробітним та багатодітним сім'ям, а також самотнім громадянам, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, за місцем їх проживання за рахунок отримання та розподілу коштів, передбачених на такі цілі у відповідних місцевих бюджетах;

г) складання адміністративних протоколів про правопорушення у сфері благоустрою населених пунктів;

д) ведення обліку жителів, які мешкають у будинках індивідуальної забудови в межах території діяльності органу самоорганізації населення, видача довідок, перелік яких визначається відповідною місцевою радою, що надала дозвіл на створення органу самоорганізації населення, а також засвідчення документів у порядку, встановленому законодавством України;

д) оперативне управління підприємствами, окремими об'єктами житлового фонду, що перебувають у комунальній власності територіальної громади села, селища, міста, які знаходяться на території діяльності відповідного органу самоорганізації населення і задовольняють колективні потреби цих мікрогромад;

е) інші повноваження, передбачені цим та іншими законами.

2. Делеговані повноваження сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради та її виконавчих органів можуть надаватися не раніше ніж через один рік діяльності органу самоорганізації населення, легалізованому у порядку реєстрації.

3. Рада та її виконавчі органи здійснюють контроль за реалізацією делегованих органу самоорганізації населення повноважень та використанням переданих йому коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів.

Типовий договір про делегування повноважень виконавчих органів місцевої ради органу самоорганізації населення, передачу фінансів та майна затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада не може делегувати органу самоорганізації населення повноваження, віднесені законами України до виключної компетенції місцевої ради та делеговані повноваження органів виконавчої влади.

5. Орган самоорганізації населення може бути достроково позбавлений повноважень, делегованих йому місцевою радою, у випадках та у порядку, визначених законом або договором.

6. Рішення ради про делегування органу самоорганізації населення додаткових повноважень, які не забезпечені фінансами та майном, виконується органами

самоорганізації населення в межах переданих йому фінансових ресурсів, а орган самоорганізації чи загальні збори (конференція) можуть на цій підставі в односторонньому порядку відмовитись від виконання таких повноважень. Про таке рішення органу самоорганізації чи загальних зборів (конференції) не пізніше ніж у тижневий строк обов'язково інформується відповідна сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада.

Розділ IV.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 17. Фінансова основа органу самоорганізації населення

1. Фінансовою основою діяльності органу самоорганізації населення, легалізованого в порядку реєстрації, є:

кошти відповідного місцевого бюджету, що надаються йому сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою для здійснення власних та делегованих повноважень;

кошти від здійснення господарської діяльності заснованих органом самоорганізації населення підприємств, установ та організацій;

добровільні внески фізичних та юридичних осіб;

місцеві збори на засадах добровільного самооподаткування, запроваджені загальними зборами (конференцією);

пасивні доходи;

інші надходження, не заборонені законодавством.

2. Орган самоорганізації населення, легалізований у порядку реєстрації, самостійно використовує власні фінансові ресурси, а фінансові ресурси, отримані з місцевого бюджету, - на цілі та у межах, визначених договорами з сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою.

3. Кошти на реалізацію органом самоорганізації населення власних та делегованих повноважень закладаються у видатковій частині відповідного місцевого бюджету окремо.

Стаття 18. Матеріальна основа діяльності органу самоорганізації населення

1. Матеріальною основою діяльності органу самоорганізації населення, легалізованого в порядку реєстрації, є майно:

1) передане йому радою в оперативне управління;

2) створене, придбане або отримане в результаті здійснення господарської діяльності заснованих органом самоорганізації населення підприємств, установ та організацій;

3) придбане чи створене органом самоорганізації населення за власні кошти та отримане ним з інших джерел, не заборонених законом.

Майно, вказане в підпунктах 2 і 3 цієї частини, визнається спільною неподільною сумісною власністю членів мікроромлади, що мешкають на території діяльності органу самоорганізації населення.

2. Орган самоорганізації населення при виконанні своїх повноважень користується майном згідно з його цільовим призначенням.

Стаття 19. Некомерційна господарська діяльність органів самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення, легалізовані в порядку реєстрації, для виконання своїх завдань, передбачених Положенням чи договорами, укладеними з відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою, іншими суб'єктами у порядку, встановленому законом, можуть засновувати підприємства, установи та організації для здійснення господарської діяльності.

Діяльність таких підприємств, установ та організацій повинна бути спрямована на задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб мікроромлади. Напрямки діяльності таких підприємств, установ та організацій, а також їх взаємовідносини із органом самоорганізації населення, що утворив це підприємство, установу, організацію, визначаються їх статутами.

Контроль за діяльністю підприємств, установ та організацій, заснованих органами самоорганізації населення, здійснюють самі ці органи та уповноважені державні органи.

2. З метою забезпечення виконання власних та делегованих повноважень орган самоорганізації населення, легалізований шляхом реєстрації, може приймати на роботу штатних працівників у порядку, передбаченому трудовим законодавством України, якщо це передбачено Положенням, відповідно до затвердженого у встановленому порядку штатного розпису та кошторису видатків.

Розділ V.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 20. Публічність, відкритість роботи та підзвітність органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення інформує членів мікроромлади про своє місцезнаходження, час роботи та час особистого прийому його керівниками.

2. Орган самоорганізації населення не рідше одного разу на рік звітує про свою діяльність на загальних зборах (конференції).

3. Члени мікроромлади мають право знайомитися з рішеннями відповідного органу самоорганізації населення, а також отримувати засвідчені головою або секретарем цього органу копії рішень, прийнятих органом самоорганізації населення.

Стаття 21. Організація роботи органу самоорганізації населення

1. Основною формою роботи органу самоорганізації населення є його засідання.

2. Засідання органу самоорганізації населення скликаються його головою в міру необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

3. Порядок скликання засідань, підготовки і розгляду питань, прийняття рішень, позачергового скликання засідання, а також порядок роботи органу самоорганізації населення визначається Положенням, а також Регламентом органу самоорганізації населення (далі – Регламентом), який розробляється на основі Типового регламенту органів самоорганізації села, селища, міста, району у місті, затвердженого виконавчим комітетом відповідної місцевої ради (далі – Типового регламенту) або безпосередньо Типовим регламентом.

4. Засідання органу самоорганізації населення є правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини від його загального складу.

5. Для забезпечення виконання своїх повноважень орган самоорганізації населення

може утворювати комісії, робочі групи, інші органи у порядку, визначеному Положенням, Регламентом або Типовим регламентом.

Стаття 22. Акти органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення в межах власних повноважень і повноважень, делегованих відповідною місцевою радою, може приймати рішення організаційно-розпорядчого характеру, які є обов'язковими для членів органу самоорганізації населення.

Рішення органів самоорганізації населення, прийняті для реалізації делегованих повноважень, є обов'язковими для членів мікрогромади та інших суб'єктів, яких стосуються ці рішення.

Рішення органів самоорганізації населення, прийняті для реалізації власних повноважень, є рекомендованими для членів мікрогромади та інших суб'єктів, яких стосуються ці рішення.

2. Рішення органу самоорганізації населення, як правило, приймається шляхом відкритого голосування. На вимогу третини від загального складу органу самоорганізації населення рішення може прийматися шляхом таємного або поіменного голосування.

3. Рішення органу самоорганізації населення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини його загального складу.

4. Рішення органу самоорганізації населення, яке не відповідає чинному законодавству або виходить за межі його повноважень, зупиняється відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою з одночасним зверненням до суду про скасування такого рішення.

5. Голова органу самоорганізації населення видає розпорядження (накази), які стосуються регламентації внутрішньої роботи органу самоорганізації населення. Розпорядження (накази) голови реєструються органом самоорганізації населення у порядку, встановленому Положенням, Регламентом або Типовим регламентом.

Стаття 23. Статус членів органу самоорганізації населення

1. Члени органу самоорганізації населення виконують свої обов'язки, як правило, на громадських засадах.

2. За рішенням загальних зборів (конференції) голова та секретар органу самоорганізації населення, легалізованого шляхом реєстрації, можуть працювати в ньому на постійній основі чи за сумісництвом, з оплатою їх праці за рахунок коштів органу самоорганізації населення або коштів з інших джерел, не заборонених законодавством. У цьому разі розмір їхньої заробітної плати встановлюється за рішенням загальних зборів (конференції), але він не може бути нижчим за мінімальну заробітну плату.

3. Повноваження голови, заступника (заступників) голови, секретаря та членів органу самоорганізації населення підтверджується посвідченнями, які видаються виконавчим комітетом сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради у десятиденний термін після отримання протоколу про обрання голови, заступника (заступників) голови, секретаря та членів відповідного органу самоорганізації населення.

Форма посвідчення та порядок його видачі визначається виконавчим комітетом відповідної місцевої ради.

Стаття 24. Повноваження голови органу самоорганізації населення

1. Голова органу самоорганізації населення обирається загальними зборами

(конференцією), очолює орган самоорганізації населення та наділяється відповідними повноваженнями у здійсненні організаційно-розпорядчих функцій в порядку, передбаченому законом та Положенням.

2. Голова органу самоорганізації населення:

- 1) організовує роботу органу самоорганізації населення;
- 2) скликає і проводить його засідання;
- 3) підписує протоколи, рішення, прийняті органом самоорганізації населення, та організовує їх виконання;
- 4) затверджує статuti підприємств, установ, організацій, заснованих органом самоорганізації населення;
- 5) видає розпорядження (накази);
- 6) є розпорядником коштів, підписує договори, фінансові та інші документи органу самоорганізації населення;
- 7) укладає трудові договори із штатними працівниками;
- 8) представляє орган самоорганізації населення у відносинах з фізичними та юридичними особами;
- 9) організовує виконання рішень органу самоорганізації населення;
- 10) здійснює інші повноваження, визначені цим та іншими законами України, Положенням.

3. У разі відсутності голови органу самоорганізації населення або неможливості виконання ним своїх обов'язків з інших причин його повноваження виконує заступник голови або секретар органу самоорганізації населення в порядку і межах, передбачених законодавством та Положенням.

Стаття 25. Повноваження секретаря органу самоорганізації населення

Секретар органу самоорганізації населення:

- 1) організовує підготовку засідань органу самоорганізації населення та питань, що виносяться на їх розгляд;
- 2) забезпечує ведення діловодства в органі самоорганізації населення;
- 3) забезпечує своєчасне доведення до відповідних підприємств, установ, організацій та фізичних осіб рішень органу самоорганізації населення;
- 4) контролює виконання актів органу самоорганізації населення;
- 5) у разі відсутності голови органу самоорганізації населення та його заступника (заступників) або неможливості виконання ними своїх обов'язків з інших причин виконує повноваження голови в порядку і межах, передбачених законом та Положенням;
- 6) виконує інші передбачені Положенням обов'язки, рішення органу самоорганізації населення та доручення його голови.

Стаття 26. Ревізійна комісія органу самоорганізації населення

1. Для контролю за використанням органом самоорганізації населення коштів та іншого майна загальними зборами (конференцією) на строк повноважень органу самоорганізації населення обирається ревізійна комісія.

2. Загальні збори (конференція) визначають кількісний склад ревізійної комісії, обирають її голову та членів.

3. Головою та членом ревізійної комісії не може бути особа, обрана до складу органу самоорганізації населення. Голова та члени ревізійної комісії виконують свої обов'язки на громадських засадах.

4. Повноваження ревізійної комісії визначаються Положенням.

Стаття 27. Дострокове припинення повноважень голови, заступника голови, секретаря, членів органу самоорганізації населення, голови та членів ревізійної комісії

У своїй діяльності голова, заступник голови, секретар, члени органу самоорганізації населення, голова та члени ревізійної комісії є підзвітними та підконтрольними відповідній мікрогромаді та загальним зборам (конференції). За рішенням загальних зборів (конференції) їх повноваження можуть бути достроково припинені у таких випадках:

- порушення Конституції та законів України;
- їх звернення з особистою заявою до загальних зборів (конференції) про складення ними своїх повноважень;
- неможливість виконання своїх обов'язків за станом здоров'я;
- призов на строкову військову службу;
- переїзд на інше місце проживання за межі території діяльності відповідного органу самоорганізації населення;
- набуття законної сили обвинувального вироку суду;
- визнання їх судом недієздатними, безвісно відсутніми або оголошення такими, що померли;
- їхньої смерті.

Стаття 28. Контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення та використанням ним майна

Контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення та використанням ним майна у межах своїх повноважень здійснюють:

- 1) загальні збори (конференція);
- 2) ревізійна комісія органу самоорганізації населення;
- 3) сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада та її виконавчі органи (в частині делегованих органу самоорганізації населення повноважень);
- 4) виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі її створення) ради, який здійснив реєстрацію органу самоорганізації населення;
- 5) органи державної влади відповідно до їхньої компетенції.

Розділ VI.

ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ОРГАНУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 29. Дострокове припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення

1. Повноваження персонального складу органу самоорганізації населення можуть бути достроково припинені у разі:

- 1) невиконання чи порушення органом самоорганізації населення Конституції, законів та інших законодавчих актів України;

2) невиконання органом самоорганізації населення рішень сільської, селищної, міської ради, районної у місті (у разі її створення) ради, її виконавчого комітету;

3) прийняття відповідного рішення загальними зборами (конференцією).

2. Рішення про дострокове припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої цієї статті, приймається сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою на підставі рішення суду, а у випадку, передбаченому пунктом 3 частини першої цієї статті, – на підставі протоколу загальних зборів (конференції).

3. Дострокове припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення не призводить до ліквідації цього органу.

4. У випадку дострокового припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення вибори його нового складу повинні бути проведені не пізніше шестидесяти днів з моменту прийняття радою чи загальними зборами (конференцією) рішення про дострокове припинення повноважень його персонального складу.

Чинний склад органу самоорганізації населення виконує свої обов'язки до обрання його нового складу.

Стаття 30. Порядок ліквідації органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення може бути ліквідований у таких випадках:

1) за рішенням загальних зборів (конференції);

2) за рішенням відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради у разі перебудови чи ліквідації будинків (гуртожитків), вулиць, кварталів, мікрорайонів, районів у містах, сіл, селищ, міст, в межах яких вони діють, якщо така перебудова або ліквідація пов'язана із відселенням (переселенням) щонайменше половини жителів відповідної території;

3) за рішенням відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради у разі, якщо загальні збори (конференція), що скликалися органом самоорганізації населення, і на яких мало бути розглянуто питання про переобрання його персонального складу, три чи більше разів поспіль не змогли розпочати свою роботу через відсутність належної кількості членів мікрогромади чи їх представників.

2. У разі ліквідації органу самоорганізації населення фінансові ресурси та майно, які були передані для виконання власних та делегованих йому повноважень сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою і які не були використані, підлягають поверненню цій раді у порядку, передбаченому договором.

3. Фінанси та майно органу самоорганізації населення (за винятком переданих йому відповідною місцевою радою) у випадку його ліквідації не можуть перерозподілятися між членами органу самоорганізації населення або членами мікрогромади, а використовуються за рішенням загальних зборів (конференції) на виконання завдань, передбачених Положенням або на благодійні цілі, а у випадках, передбачених законодавством, – за рішенням суду спрямовуються до місцевого бюджету та визнаються комунальною власністю територіальної громади, в межах якої діяв орган самоорганізації населення.

Розділ VII.

ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ЇХ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

Стаття 31. Гарантії діяльності органу самоорганізації населення

1. Органи місцевого самоврядування сприяють здійсненню органами самоорганізації населення їхніх повноважень. Місцева рада, на території якої діють легалізовані органи самоорганізації населення, повинна регулярно приймати цільові програми, спрямованні на покращення їх діяльності.

Щорічні плани соціально-економічного розвитку відповідного села, селища, міста мають містити окремі розділи, спрямовані на розвиток органів самоорганізації населення.

2. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи не мають права втручатись у діяльність органів самоорганізації населення, крім випадків, передбачених законом.

3. Органам самоорганізації населення, створеним на рівні сіл, селищ, районів, мікрорайонів та житлових комплексів, які легалізовані шляхом реєстрації, після отримання свідоцтва про реєстрацію виконавчими органами сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради може надаватися в оперативне управління нежитлове приміщення у належному технічному стані, яке може бути використано виключно для реалізації органом самоорганізації населення своїх повноважень. Утримання та ремонт цього приміщення здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету.

4. Сільські, селищні, міські, районні у місті (у разі її створення) ради, їх виконавчі органи та посадові особи зобов'язані надавати органам самоорганізації населення на їхню вимогу копії власних актів, а також інформувати про проекти актів, які готуються і зачіпають інтереси жителів, що мешкають у межах мікрогромади.

5. Члени органу самоорганізації населення мають право брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях відповідних місцевих рад та їх органів при розгляді питань, що безпосередньо пов'язані із діяльністю органу самоорганізації населення, територією відповідної мікрогромади, а також ініційованих цим органом питань.

6. Сільські, селищні, міські, районні у місті (у разі їх створення) ради можуть встановлювати для підприємств, установ та організацій, заснованих (утворених) органом самоорганізації населення, пільги по сплаті місцевих податків та зборів.

Стаття 32. Відповідальність органу самоорганізації населення та його посадових осіб за порушення законодавства

1. Рішення, дії та бездіяльність органів самоорганізації населення та їх членів можуть бути оскаржені до відповідної ради або до суду.

2. Прийняття органом самоорганізації населення рішень, що суперечать Конституції, законодавству України, Положенню та рішенням місцевої ради, її виконавчого органу, розпорядженням сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, а також рішенням загальних зборів (конференції), місцевого референдуму, може бути підставою для припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення або позбавлення цього органу усіх або частини делегованих йому відповідною радою повноважень.

Стаття 33. Відповідальність за порушення законодавства про органи самоорганізації населення

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їхні посадові особи, фізичні та юридичні особи, винні в порушенні законодавства про органи самоорганізації населення, несуть відповідальність згідно із законом.

Розділ VIII.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України “Про органи самоорганізації населення” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 48, ст. 254; із змінами, внесеними Законом України від 20 листопада 2012 року № 5492-VI).

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців після набрання чинності цим Законом:

підготувати та внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

забезпечити відповідно до своєї компетенції прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону, зокрема, Положення про порядок легалізації органів самоорганізації населення, Типового договору про делегування повноважень місцевої ради органу самоорганізації населення, Типового договору про надання радою коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів органу самоорганізації населення тощо;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Сільським, селищним, міським, районним у місті (у разі їх створення) радам та їх виконавчим органам протягом шести місяців із дня набрання чинності цим Законом:

1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити прийняття відповідно до своєї компетенції нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону.

Голова Верховної Ради
України

В. Гройсман

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про органи самоорганізації населення»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Частина 6 ст. 140 Конституції України встановлює, що сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає органи самоорганізації населення як представницькі органи, що створюються частиною жителів, які тимчасово або постійно проживають на відповідній території в межах села, селища, міста. Стаття 5 Закону визначає органи самоорганізації населення в якості одного із елементів системи місцевого самоврядування України, а ч. 2 ст. 14 встановлює, що їх правовий статус, порядок організації та діяльності визначаються законом.

Ухвалений Верховною Радою України 11 липня 2001 року Закон України «Про органи самоорганізації населення», на жаль, окремими своїми положеннями увійшов у протиріччя із Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Крім цього, він не зміг належним чином унормувати правовий статус органів самоорганізації населення, встановив надзвичайно складну процедуру їх створення, а також не закріпив належні гарантії для забезпечення їх ефективної діяльності.

Така ситуація на практиці ставить під загрозу створення та існування органів самоорганізації населення, оскільки наявність нормативних прогалин, нечіткість та неоднозначність формулювань щодо порядку створення та забезпечення їх діяльності породжують численні протести прокуратури, судові процеси і не дають членам територіальних громад сіл, селищ та міст спільно вирішувати важливі місцеві проблеми за місцем свого проживання.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою прийняття Закону є суттєве покращення існуючої ситуації у сфері регламентації правового статусу органів самоорганізації населення як однієї із форм локальної демократії і створення умов для безпосередньої участі членів територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення. Це дозволить членам територіальних

громад брати більш активну участь у здійсненні місцевого самоврядування та посилить їхню відповідальність за стан справ у територіальній громаді.

3. Загальна характеристика законопроекту

Проект Закону складається із 33 статей та Прикінцевих положень, згрупованих у сім розділів.

Серед принципових змін до чинного Закону, що передбачені законопроектом, є:

- уточнення понятійного апарату, що вживається у Законі, та його розширення шляхом визначення понять „мікрогромада”, „член мікрогромади”, „загальні збори”, „конференція”, „загальний склад органу самоорганізації населення”, „питання місцевого значення”, „уповноважені”, „територія діяльності органу самоорганізації населення” тощо;

- закріплення неприбуткового статусу органів самоорганізації населення;

- уточнення та розширення принципів, на підставі яких здійснюють свою діяльність органи самоорганізації населення;

- територія, у межах якої утворюється орган самоорганізації населення, визначається рішенням ради на основі рішення загальних зборів (конференції);

- введення чотирьох територіальних рівнів органів самоорганізації населення та встановлення договірної принципу розподілу повноважень між органами самоорганізації різних рівнів;

- спрощення процедури створення органу самоорганізації населення через проведення лише одних загальних зборів (конференції) жителів з одночасним обранням персонального складу цього органу;

- заборона створення на одній території двох і більше органів самоорганізації населення одного територіального рівня;

- визнання, крім паспорту інших документів, які можуть посвідчувати особу учасника загальних зборів (конференції);

- встановлення необхідності засвідчувати факт участі особи у роботі загальних зборів (конференції) її власним підписом;

- більш чітко визначення вимог, яким має відповідати особа, що бере участь у виборах органу самоорганізації населення або може бути обрана до його складу;

- скорочення терміну легалізації органу самоорганізації населення реєструючим органом;

- встановлення, що орган самоорганізації населення створюється на необмежений термін, і введення поняття „термін повноважень персонального складу органу самоорганізації населення”;

- надання органам самоорганізації населення права на об'єднання в асоціації з метою захисту своїх прав, обміну досвідом, розвитку контактів (у тому числі міжнародних), а також для спільного вирішення питань власної діяльності;

- встановлення, що делегування радою органу самоорганізації населення окремих повноважень, передача відповідного майна та фінансів здійснюється на підставі договору;

- закріплення за органом самоорганізації населення, який має статус юридичної особи, права на заснування підприємств, установ та організацій для здійснення господарської діяльності;

- визначення, що доходи від здійснення господарської діяльності заснованих органом самоорганізації населення підприємств, установ та організацій є однією із фінансових основ його діяльності;

- доповнення складу актів, які можуть приймати органи самоорганізації населення, розпорядженням його голови;

- встановлення необхідності створення ревізійної комісії органу самоорганізації населення;

- розмежування та уточнення порядку дострокового припинення повноважень персонального складу органу самоорганізації населення та порядку його ліквідації тощо.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативними актами у даній сфері є Конституція України, Закони України „Про місцеве самоврядування в Україні” та „Про органи самоорганізації населення”.

Після прийняття законопроекту реалізація його положень потребує приведення інших законодавчих актів України у відповідність із цим Законом. У прикінцевих положеннях міститься доручення Кабінету Міністрів України протягом шістьох місяців після набрання чинності цим Законом підготувати та внести до Верховної Ради України відповідні пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребує додаткових фінансових витрат із Державного бюджету.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту.

Прийняття Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» сприятиме створенню сприятливих умов для діяльності органів самоорганізації населення, зміцненню їхньої ролі в місцевому самоврядуванні та впровадження в Україні більш ефективної публічної політики щодо цих органів. Це створить необхідні нормативні умови для безпосередньої участі членів територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення, що у свою чергу дозволить певною мірою заощадити кошти з місцевих бюджетів, які мають бути спрямовані на вирішення місцевих проблем.

Прийняття Закону має стимулювати процеси розвитку демократичного врядування в Україні, а також підвищити ступінь довіри громадськості до органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Народні депутати України

С.В. Власенко (посв. 223)

І.І. Подоляк (посв. №314)

О.Р. Березюк (посв. №155)

О.В. Медуниця (посв. №355)

М.М. Хміль (посв. №042)

О.В. Юринець (посв. №315)

В.В. Пацкан (посв. №102)

В.С. Курило (посв. №311)

В.В. Чумак

І.В. Попов (посв. №192)

Е.Л. Матвійчук (посв. №331)

Р.М. Сольвар (посв. №295)

С.П. Заліщук (посв. №082)

Н.В. Новак (посв. №080)

С.В. Соболев (посв. №212)

Ю.Р. Мірошніченко (посв. №404)

Ю.О. Павленко (посв. №183)